

Jaarstukken 2021

gemeente
gouda

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Waar staat het programma voor?

Lasten * € 1.000
165

Baten * € 1.000
199.189

Percentage van totale uitgaven
0%

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten, die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van de Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting et cetera) of de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarrekening geen overzicht met indicatoren.

De volgende algemene dekkingsmiddelen worden onderscheiden:

- Financiering/treasury;
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Overige baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden de financiële resultaten van de gemeentelijke activiteiten met betrekking tot de treasuryfunctie verantwoord. Dit resultaat bestaat enerzijds uit het renteresultaat (€ 1.378.000 voordelig in 2021) en anderzijds uit overige resultaten (€ 105.000 voordelig in 2021) op onder andere deelnemingen.

Renteresultaat

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

- de betaalde rente (lasten) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant; en
- de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen, de ontvangen rente over opgenomen kasgeldleningen tegen negatieve rente en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Saldo financieringsfunctie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	7.215	7.200	7.188	12
Baten	-22	-120	-151	31
Saldo van baten en lasten	7.193	7.080	7.037	43

Toelichting

Het werkelijk saldo van de financieringsfunctie wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo af met € 42.609 voordelig.

Oorzaken:

- Lagere rentelasten op aangetrokken langlopende geldleningen € 11.610
- Hogere rentebaten op aangetrokken kasgeld tegen negatieve rente € 23.421
- Hogere rentebaten leningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting € 7.578

Overige resultaten

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Oasen en Cyclus keren geen dividend uit.

Dividend (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	0	0	0	0
Baten	-100	-149	-149	0
Saldo van baten en lasten	-100	-149	-149	0

Toelichting op de tabel

Het werkelijk saldo van de ontvangen dividenden wijkt ten opzichte van de begroting na wijziging per saldo niet af.

Naast dividend worden op deze post ook de in rekening gebrachte garantipremies als gevolg van verleende borgstellingen aan Stichting Schouwburgcomplex Gouda, Stichting Gouda Cheese Experience en de Vof Westergouwe verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de BNG, Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

3.8.3 Toelichting op overige algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De OZB is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet WOZ.

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2021 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2020. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

De opbrengst van de OZB wordt verantwoord op de taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen. Aan de lastenkant van deze taakvelden staan de kosten voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging en inning van de belastingaanslagen, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de Stationsgarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een toelichting opgenomen.

3.8.3.2 Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste algemene inkomstenbron van de gemeente. De uitkering bestaat uit verschillende onderdelen die veelal zijn gebaseerd op objectieve maatstaven zoals bijvoorbeeld het aantal inwoners, de sociale en fysieke samenstelling van de gemeente en het aantal woonruimten. In principe is de gehele uitkering vrij te besteden.

Mede als gevolg van de coronacrisis is sprake van een opvallend groot verschil tussen de oorspronkelijke raming in de primitieve begroting 2021 (€ 159 miljoen) en de werkelijke ontvangsten (€ 175 miljoen). De raad is tussentijds geïnformeerd over de ontwikkelingen.

De decembercirculaire 2021 en enkele recente bijstellingen over voorgaande jaren konden niet meer verwerkt worden in een begrotingswijziging. Daardoor vallen de ontvangen middelen uiteindelijk € 2 miljoen hoger uit dan geraamd bij de laatste begrotingswijziging.

3.8.3.3 Overige baten en lasten

Onderdeel van de overige baten en lasten is de post voor onvoorzien. Daarnaast zijn er ook de overige stelposten. Tevens worden binnen dit onderdeel de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is verantwoord en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de primitieve begroting was een bedrag van € 151.000 opgenomen. In de tweede begrotingswijziging 2021 is deze post afgeraamd naar nul.

Stelposten

De gemeente Gouda had in de primitieve begroting 2021 voor € 552.000 aan (stel)posten opgenomen voor taakmutaties binnen de uitkering uit het Gemeentefonds. Uiteindelijk resteert € 64.000 voor de taakmutatie Breed offensief (meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk) uit de septembercirculaire 2021. Dat bedrag valt vrij in het rekeningsaldo.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2021 heeft de gemeente Gouda een inventarisatie van het financieel resultaat 2020 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 38 clusters bepaald of ze door de ondernemerspoort komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat alleen de clusters Parkeergarage en Straatparkeren door de ondernemerspoort gaan. Bovendien heeft de Belastingdienst aangegeven dat de concessie van reclameborden ook onder de VPB-plicht valt. De verwachting is dat dezelfde clusters voor 2021 onder de VPB-plicht vallen. Dit betekent voor de VPB-druk:

- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 27.500;
- voor de concessie reclameborden geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 43.500.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, gaat resulteren in een aangifte van € 381.500 bij de belastingdienst over 2021. Dit resulteert in een VPB-druk 2021 van ongeveer € 79.000.

De gemeente Gouda heeft van de Belastingdienst naheffingsaanslagen opgelegd gekregen voor de concessie reclameborden voor de jaren 2016, 2017 en 2018 (en aanslagen betaald voor 2019 en 2020). Hiertegen is bezwaar aangetekend. Enkele gemeenten zijn een gerechtelijke procedure gestart inzake deze casus, maar deze uitspraak kan nog wel jaren op zich laten wachten. Voor toekomstige aanslagen inzake de concessie reclameborden zal ook bezwaar worden aangetekend. De Belastingdienst heeft toegezegd dat de gemeente de lopende beroepsprocedures mag afwachten en geen aparte procedure hoeft te starten.

3.8.4 Corona

Op grond van een raadsbesluit in oktober 2020 zijn de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstellen van goederen voor geheel 2021 op nul vastgesteld. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

In 2021 zijn minder bezoekers naar de stad gekomen met onder andere achterblijvende parkeerinkomsten als gevolg.

Uit het gemeentefonds heeft Gouda coronacompensatiemiddelen ontvangen. De gemeenteraad is hierover in de loop van het jaar geïnformeerd. De coronacompensatiemiddelen zijn mede aanleiding geweest voor een aanvullende tussentijdse actualisatie van de begroting door middel van de vierde begrotingswijziging 2021.

3.8.5 Wat heeft het gekost?

3.8.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	1.235	139	165	-26
Baten	-183.145	-197.945	-199.189	1.245
Saldo van baten en lasten	-181.911	-197.806	-199.024	1.218
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.000	5.680	5.680	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-88	0	-88
Gerealiseerd resultaat	-180.911	-192.214	-193.344	1.130

3.8.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury	Lasten	-1.203	-1.239	-1.129	-110
0.5 Treasury	Baten	-186	-321	-354	33
Saldo		-1.389	-1.561	-1.483	-77
0.61 OZB woningen	Lasten	715	243	249	-6
0.61 OZB woningen	Baten	-8.297	-8.627	-8.613	-14
Saldo		-7.582	-8.384	-8.364	-19
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	184	229	234	-5
0.62 OZB niet-woningen	Baten	-7.707	-8.298	-7.768	-531
Saldo		-7.523	-8.070	-7.533	-536
0.63 Parkeerbelasting	Lasten	122	66	51	15
0.63 Parkeerbelasting	Baten	-3.986	-3.986	-3.695	-291
Saldo		-3.864	-3.920	-3.644	-276
0.64 Belastingen overig	Lasten	90	81	121	-40

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Lasten / Baten	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijzigingen	Rekening 2021	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.64 Belastingen overig	Baten	-2.433	-2.398	-2.486	88
Saldo		-2.343	-2.317	-2.365	48
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	Baten	-159.129	-172.721	-174.680	1.959
Saldo		-159.129	-172.721	-174.680	1.959
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	1.327	655	536	120
0.8 Overige baten en lasten	Baten	-1.408	-1.593	-1.594	1
Saldo		-81	-938	-1.058	120
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Lasten	0	104	104	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	Baten	0	0	0	0
Saldo		0	104	104	0
Totaal saldo taakvelden		-181.911	-197.806	-199.024	1.218

3.8.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Lasten	V/N	Baten	V/N
0.5 Treasury	110	N	33	V
Dit betreft lagere doorbelaste rente aan investeringen en grondexploitaties met name als gevolg van lagere boekwaarden per 1-1-2021.	83	N		
Diverse kleine verschillen.	27	N	33	V
0.61 OZB woningen	6	N	14	N
Diverse kleine verschillen.	6	N	14	N
0.62 OZB niet-woningen	5	N	531	N
De OZB-opbrengst van niet-woningen is lager dan geraamd.			547	N
Diverse kleine verschillen.	5	N	16	V
0.63 Parkeerbelasting	15	V	291	N
De parkeeropbrengsten in 2021 zijn als gevolg van de coronamaatregelen achtergebleven. Er zijn minder mensen naar de stad gekomen en er is daardoor minder geparkeerd.			291	N
Diverse kleine verschillen.	15	V		
0.64 Belastingen overig	40	N	88	V
Diverse kleine verschillen.	40	N	88	V
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds	0	V	1.959	V
De decembercirculaire gemeentefonds 2021 heeft geleid tot € 2,0 miljoen extra baten. Daarvan is € 0,7 miljoen coronacompensatie en € 0,2 miljoen overige algemene middelen. Deze middelen (totaal € 0,9 miljoen) vloeien naar de algemene reserve. € 0,5 miljoen is beschikbaar gekomen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de betreffende reserve (resultaatbestemming). Er is € 0,6 miljoen is ontvangen voor onder andere te nemen maatregelen na de kwestie over de kinderopvangtoeslag, middelen voor de wet kwaliteitsborging bouwen en voor de Gelijke Kansen Alliantie. De raad wordt voorgesteld om dit budget opnieuw beschikbaar te stellen in 2022, om tot daadwerkelijke besteding over te kunnen gaan.			1.959	V
0.8 Overige baten en lasten	120	V	1	V
De lasten voor niet-actief personeel, dat gedekt wordt uit de Reserve Organisatieontwikkeling zijn lager dan begroot. De onttrekking aan de reserve is (mede) daardoor ook lager dan geraamd.	70	V		
De stelpost taakmutaties uitkering gemeentefonds is niet ingezet.	64	V		
Diverse kleine verschillen.	14	N	1	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	V	0	V
Geen afwijkingen.				

3.8.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Reserve organisatieontwikkeling: deze reserve wordt breed ingezet ter dekking van zowel reeds in gang gezette als toekomstige organisatieontwikkelingen. In 2021 zijn minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	88	N
Totaal	88	N

3.8.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en elf gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. De aanslagen precariobelasting voor terrassen en uitstallen van goederen zijn niet opgelegd. De raad heeft in oktober 2020 besloten om deze tarieven op nul vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan de lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen.

Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenduitkering van € 175.000.

Oasen

De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.